

REGISTERBLAD

Område av riksintresse för naturvård i Kalmar län.

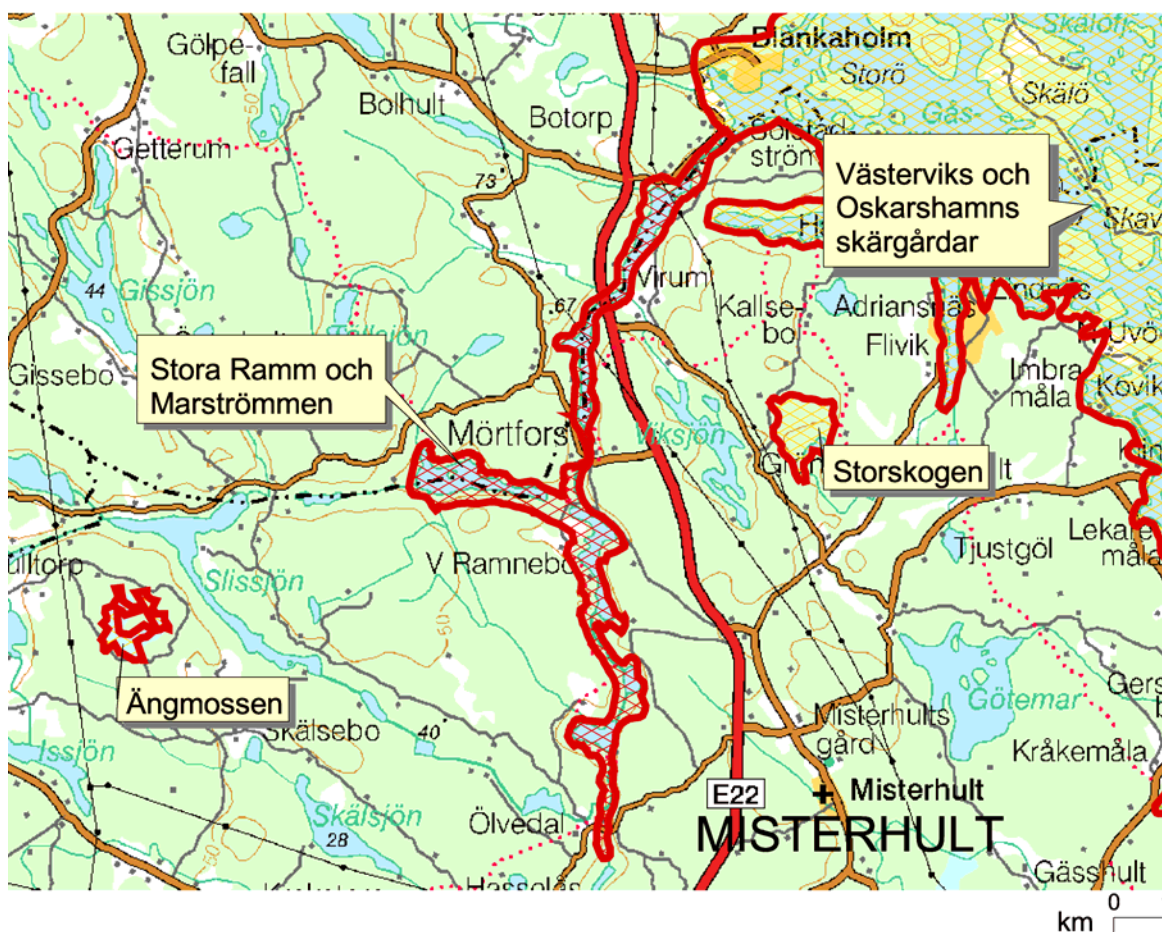
Områdesnamn: Stora Ramm och Marströmmen

Områdesnummer: NRO08013

Namn: Markus Forslund (1998-10-06, uppdaterat 2001-01-13)

Kommun: Oskarshamn och Västervik

Kartblad: 6G NO, 6G SO

Area: 842 ha, varav 459 ha land och 382 ha vatten

Naturgeografisk region: Underregion 25c: Sörmlands och norra Götalands skärgårdar och Region 13: Sydsvenska höglandets centrala och östra delar

Kust/havsregion: IV Egentliga Östersjön

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Avrinningsområde 72 Marströmmen

Agrara kulturlandskapsregioner: Östra Götalands mellanbygder

Landskapsformer: Sprickdalsterräng

Riksvärde

Postadress
391 86 Kalmar

Besöksadress
Malmbrigatan 6

Telefon
Växel 0480-820 00

E-post
lansstyrelsen@h.lst.se
www.h.lst.se

NRO08013

Stora Ramm och Marströmmen

Geovetenskap (sprickdal)	
Vattendrag	Fauna
Sjö	

Värdeomdöme: Området karakteriseras av ett korsande sprickdalssystem. Representativa klippbäcksjöar med max. djup på ca 30 m. Stora Ramm är näringsfattig och tämligen opåverkad, medan övriga sjöar är av måttligt näringsrik karaktär. Marströmmen är lek- och uppväxtområde för havsvandrande öring och sik. Fyra glacialrelikta kräftdjursarter har påträffats i Stora Ramm. Värdefull bottenfauna med högt artantal. Nissöga förekommer i systemets sjöar.

Huvudkriterier: A -- Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper eller kombination av naturtyper, som särskilt väl visar landskapets utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system såväl på land som i vatten.
C -- Område med sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper och arter
D -- Område med mycket rik flora/fauna

Förutsättningar för bevarande: Bibehållande av minst nuvarande lågvattenföring samt fortsatta fiskevårdsinsatser. Värdet kan påverkas negativt av inplantering, vattenreglering, ökad minkförekomst, kräftpest, omföring av ekskog till barrskog.

Säkerställande: Maren, Lilla och Stora Ramm omfattas av landskapsbildsskydd 100 m. Marströmmen från Lilla Ramm till Gåsfjärden och nedströms Dunsjön omfattas av strandskydd 100 m.

Områdets huvuddrag: Området består av två korsande sprickdalar. Den ena löper i nord-sydlig riktning och innehåller sjöarna Maren, Lilla Ramm och Göten. I den andra sprickdalen, i ost-västlig riktning, ligger sjön Stora Ramm. Den nordsydliga sprickdalen utgör huvudfåra i Marströmmens avrinningsområde. Ån rinner ut i Östersjön (Gåsfjärden) vid Solstadström.

Barrskog dominerar i omgivningarna, men utmed sjöarnas och vattendragens stränder finns lundar och skogar med stort lövinslag. Vid sjön Göten finns även ett ekbestånd med flera välutbildade "sparbanksekar". I Götens södra del och vidare söderut finns en gammal tallskog med stort inslag av ek. Skogen är orörd sedan lång tid. Området är värdefullt för olika hackspettar.

Den aktuella delen av Marströmmen består av en kedja av långsträckta klippbäckensjöar. Sjöarna i området är förbundna med grunda, strömmande åsträckor, som utgör lek- och uppväxtplats för bl a havsöring och sik. Totalt finns 15 olika fiskarter i Marströmmen. Marströmmen var länge det enda vattensystemet i Kalmar län som var helt forskonat från kräftpest, men sedan sommaren 1993 finns sjukdomen även här. I maj 1994 fanns ännu ett bestånd flodkräfta nedströms Ölvedal, men längre uppströms var arten helt utslagen. Äldre uppgifter om mal finns från alla sjöarna inom området.

Göten, Lilla Ramm och Maren, kan samtliga betecknas som måttligt näringsrika med svag brunvattenkaraktär. Buffertförmågan gentemot försurning är i dagsläget god. Maren är recipient för avloppsvatten från samhällena Mörtfors och Solstadström (enskilda avloppsanläggningar). Graden av påverkan bedöms dock som liten.

<i>Postadress</i>	<i>Besöksadress</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
391 86 Kalmar	Malmbrogatan 6	Växel 0480-820 00	lansstyrelsen@h.lst.se www.h.lst.se

NRO08013 Stora Ramm och Marströmmen

Stora Ramm är en klippbäckensjö av mer näringsfattig karaktär och opåverkad av direktutsläpp. Sjön är av klarvattentyp med tillfredsställande alkalinitet (0,10-0,20 mmol/l). I Stora Ramm förekommer fyra glacialrelikta kräftdjur; pungträka, taggmärsla, sjösyrsa och *Limnocalanus macrurus*. Den ovanligaste av dessa är sjösyrsa som endast är känd från ett 20-tal sjöar i Sverige, varav detta är den sydligaste lokalen i landet. Fiskfaunan är föga känd. Äldre uppgifter finns om förekomst av mal i sjön liksom i övriga sjöar inom området. Storlom och fiskgjuse tillhör båda häckfågelfaunan.

Vid Maren finns en av kommunens få växtplatser för pilblad. I Lilla Ramm och Maren växer flotagräs och ålnate. Vid Lilla Ramms sydöstra del samt vid Ramnebo kvarn finns klippbranter som är botaniskt intressanta. Där växer tulkört, axveronika, hälle-, gaffel- och svartbräken. Även på branterna i sjöns norra del finns flera av ormbunksarterna. Söder om Ölvedal finns torrare mark intill vägen med Adam och Eva och lungört. Vidare mot söder utbreder sig en ädellövskog med ek och hassel. Här växer smånunneört, tandrot, skogslök, vårärt och vispstarr.

I systemet finns en artrik bottenfauna, bl.a. förekommer en sällsynt nattslända *Oecetis notata*.

Området är lättillgängligt för fritidsfiske och vandrings/strövning.

Anmärkningar: Stora Ramm och Marströmmen ingår i ett område som är av riksintresse för friluftslivet. Norra delen berör ett riksintresse för kulturmiljön (83-87). Klass 1 i naturvårdsplanen (Os-02, Vä-111). Flera objekt i SVS nyckelbiotopinventeringen berörs. Den vattenberoende biologin i Göten, Lilla Ramm och Maren är så gott som okänd. I Stora Ramm bör kompletterande undersökningar göras av fisk- och bottenfauna.

Referenser:

- Blomberg, I, Gunnarsson, C 1985; *Fortplantningsmöjligheter för havsöring*. Fiskenämden i Kalmar län.
- Forslund, M. (red). 1997. *Natur i Östra Småland*. Länsstyrelsen i Kalmar län. Kalmar
- Hellman, K. 1984. *Våtmarksinventering inom fastlandsdelen av Kalmar län, del 1*. Naturvårdsverket. PM 1787. Solna.
- Holm, B. 1996. *Naturvärdesbedömning av 88 sjöar i Västerviks kommun*. Miljö- och hälsoskyddskontoret. Västerviks kommun.
- Johansson L, 1987; *Inventering av vandringshinder samt lek- och uppväxtområden för öring*. Fiskenämden i Kalmar län.
- Johansson, T. 1991. *Naturvärdesbedömning av 20 värdefulla sjöar i Kalmar län*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1991:6.
- Kinsten, B. 1990. *Inventering av glacialrelikta kräftdjur i Kalmar län 1986*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1990:3
- Larsson, T 1987; *De häckande fågelbestånden i ett antal sjöar i Kalmar län* (manus).
- Länsstyrelsen i Kalmar län. 1989. *Naturvårdens riksintressen, Kalmar läns fastland*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1989:6
- Länsstyrelsen i Kalmar län. 1989. *Friluftslivets riksintressen, Kalmar län*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1989:11
- Miljö och hälsoskyddsnämnden. 1993. *Natur i Västerviks kommun. Naturvårdsprogram*. Västerviks kommun.
- Silverin, S. *Kalkningsplan för Oskarshamns kommun*. Oskarshamns kommun.